

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Waldemar Janusz
Nazwisko: Władyga
Miejsce urodzenia: Zamość
Data urodzenia: 04-08-1954
Imię ojca: Zygmunt
Imię matki: Petronela
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Waldemar Władyga został zarejestrowany przez Wydział III WUSW Zamość w dniu 05.07.1984, pod nr rej. 9467, jako „figurant” Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Obserwator” (nr rej. 9467). Wydział III założył sprawę 05.07.1984, na podstawie „materiałów agenturalnych”. Przyczyną jej wszczęcia było podejrzenie, iż Waldemar Władyga „prowadzi nielegalną działalność w ramach podziemnej struktury >S[olidarności]<”, m.in. kolportując literaturę bezdebitową i zbierając składki na cele związkowe. W lutym 1986 roku SOS „Obserwator” przekazano Wydziałowi V WUSW Zamość, który zakończył jej prowadzenie 10.10.1986 (po umorzeniu przez Sąd Rejonowy w Zamościu postępowania karnego przeciwko W. Władydze dnia 05.09.1986, na mocy amnestii). W dniu 15.11.1986 materiały sprawy złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 1403/II. Zniszczono je za Protokołem brakowania akt Nr 7/89 z dnia 30.10.1989.	Akta o sygn. 1403/II WUSW Zamość zniszczono w 1989 roku. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.	
„Karty ewidencyjne” osób zatrzymanych i aresztowanych w 1984 roku na terenie woj. zamojskiego. Wśród nich znajduje się „Karta ewidencyjna” dotycząca zatrzymania Waldemara Władysi przez funkcjonariusza Wydziału V WUSW Zamość w dniu 16.02.1984, z powodu „kolportażu wrogiej literatury”. Zwolniono go z aresztu dnia 18.02.1984.	Akta o sygn. IPN Lu 0253/13 (240/13).	

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD 18/85, prowadzonego przez Wydział Śledczy WUSW Zamość od 09.10.1985 do 07.04.1986, w sprawie „podejmowania działań zmierzających do wywołania niepokoju publicznego” na terenie województwa zamojskiego. Początkowo Waldemar Władyga miał w tej sprawie status świadka. Następnie był jednym z podejrzanych i oskarżonych. Postępowanie wszczęto w związku z powiadomieniem WUSW Zamość przez WUSW Lublin, że „w okresie poprzedzającym wybory do Sejmu PRL na terenie Zamościa i okolicznych miejscowości, a także na terenie Gminy Komarów, przygotowywany jest kolportaż nielegalnych wydawnictw, mogących wywołać niepokój publiczny oraz nawołujących do bojkotu (...) wyborów”. Jak wynika z notatki urzędowej z dnia 07.10.1985, sporządzonej przez funkcjonariusza Wydziału Śledczego WUSW Zamość, „w przekazanej informacji określono także krąg kolporterów oraz odbiorców” tych wydawnictw, m.in. „na terenie Zamościa i rejonu zamojskiego”. Wymieniono wśród nich Waldemara Władygę. W dniu 08.10.1985 w jego miejscu zamieszkania przeprowadzono przeszukanie, w wyniku którego znaleziono m.in. wydawnictwa i przedmioty (np. plakietki) sygnowane przez NSZZ „Solidarność”. Dnia 03.02.1986 W. Władydze przedstawiono zarzuty i zastosowano wobec niego areszt tymczasowy, w związku z podejrzeniem „podejmowania działań w celu wywołania niepokoju publicznego poprzez rozpowszechnianie nielegalnych wydawnictw oraz ulotek nawołujących do strajku”. W dniu 07.04.1986 Prokuratura Rejonowa w Zamościu (nr rep. Ds 2306/85/S) skierowała do sądu akt oskarżenia w tej sprawie, obejmujący m.in. Waldemara Władygę. Do akt dołączono też „Postanowienie” Sądu Rejonowego w Zamościu (sygn. akt II K 406/86), dotyczące umorzenia postępowania karnego w stosunku do Waldemara Władygi dnia 05.09.1986, na mocy amnestii. W dniu 25.07.1988 akta kontrolne śledztwa nr RSD 18/85 złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 193/III.

Akta o sygn. IPN Lu 027/111, t. 1-2 (193/III), wpisy dotyczące postępowania przygotowawczego nr RSD 18/85 w aktach o sygn. IPN Lu 0276/180 (265/180) Dziennik rejestracyjny postępowań przygotowawczych i osób podejrzanych KW MO/WUSW Zamość za lata 1975-1990 i sygn. IPN Lu 0338/80 (32/80) Rejestr śledztw i dochodzeń KW MO/WUSW Zamość za lata 1975-1990, zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta postępowania Prokuratury Rejonowej w Zamościu nr Ds 2306/85/S (w Wydziale Śledczym WUSW Zamość nr RSD 18/85), prowadzonego od października 1985 do kwietnia 1986 oraz dołączone do nich materiały dochodzenia nr Ds 1226/85 (w Wydziale Śledczym WUSW Zamość nr RSD 6/85) z 1985 roku. Postępowanie Ds 1226/85 prowadzono od czerwca do września 1985, w sprawie rozpowszechniania w dniu 03.06.1985 na terenie Zamościa ulotek wzywających do „udziału w jednogodzinnym strajku”, sygnowanych przez Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” Oddział Zamość Region Środkowo-Wschodni. Postępowanie to umorzono 04.09.1985 z powodu niewykrycia sprawców. Kolportera ulotek ustalono jednak w toku czynności procesowych w sprawie Ds. 2306/85/S, toteż 28.10.1985 podjęto umorzone postępowanie i dołączono je do tej sprawy. Dochodzenie RSD 18/85 wszczął Wydział Śledczy WUSW Zamość dnia 09.10.1985. Dotyczyło ono „rozpowszechniania nielegalnych wydawnictw na terenie miasta Zamościa oraz Komarowa woj. zamojskiego”. Waldemar Władyga był jednym ze świadków, a następnie podejrzanych w tej sprawie. W dniu 03.02.1986 wiceprokurator Prokuratury Rejonowej w Zamościu przedstawił mu zarzuty, według których W. Władyga od roku 1983 do października 1985 „podejmował działania w celu wywołania niepokoju publicznego poprzez rozpowszechnianie nielegalnych wydawnictw oraz ulotek nawołujących do strajku”. Zastosował też wobec niego areszt tymczasowy, uzasadniając go tym, że „stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu jest znaczny ze względu na czasokres i pobudki działania” (postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz o tymczasowym aresztowaniu z 03.02.1986). Osadzono go w Zakładzie Karnym w Zamościu, zaś 03.03.1986, na czas czynności śledczych, został przeniesiony do Aresztu Śledczego WUSW Zamość. Dnia 07.04.1986 Prokuratura Rejonowa w Zamościu skierowała do Sądu Rejonowego w Zamościu Akt oskarżenia, obejmujący 11 osób, w tym Waldemara Władygę. Oskarżono go o podejmowanie pomiędzy rokiem 1983 a październikiem roku 1985, na terenie woj. zamojskiego, działań mających na celu „wywołanie niepokoju publicznego” poprzez „gromadzenie”, celem kolportażu, „nielegalnych wydawnictw i ulotek” oraz ich rozpowszechnianie, tj. przestępstwo określone w art. 282a § 1 kk i art. 45 ustawy z 26.01.1984 Prawo prasowe w zw. z art. 10 § 2 kk. W dniu 30.05.1986 Sąd Rejonowy w Zamościu (sygn. akt II K 406/86) uznał Waldemara Władygę winnym popełnienia zarzucanych mu czynów i skazał go na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na poczet kary okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania. W dniu 01.07.1986, po kolejnym wniosku obrońcy, Sąd Rejonowy w Zamościu uchylił areszt tymczasowy wobec W. Władygi, zastępując go dozorem z obowiązkiem meldowania się w RUSW Zamość co 2 tygodnie. Na wniosek Prokuratora Wojewódzkiego w Zamościu, na posiedzeniu dnia 05.09.1986, ten sam Sąd umorzył postępowanie karne w stosunku do Waldemara Władygi, w oparciu o przepisy ustawy z 17.07.1986 o amnestii.

Akta o sygn. IPN Lu 117/53 t. 1-2 (Ds 2306/85/S, Ds 1266/85), akta o sygn. IPN BU 713/10 (MSW, Odpisy aktów oskarżenia za 1986 rok).

Akta Sądu Rejonowego w Zamościu w sprawie karnej sygn. akt II K 406/86, prowadzonej w latach 1985-1986 przeciwko grupie osób, w tym przeciwko Waldemarowi Władydze, oskarżonemu o to, że „w okresie od 1983 r. do października 1985 r. na terenie województwa zamojskiego podejmował działania w celu wywołania niepokoju publicznego w ten sposób, że gromadził w celu kolportażu nielegalne wydawnictwa i ulotki, a także je rozpowszechniał”, tj. o czyn określony w art. 282a § 1 kk i art. 45 ustawy z 26.01.1984 Prawo prasowe w zw. z art. 10 § 2 kk. Dnia 30.05.1986 Sąd Rejonowy w Zamościu uznał Waldemara Władygę winnym zarzucanych mu czynów i skazał go na 1 rok i 3 miesiące pozbawienia wolności, zaliczając na poczet kary okres zatrzymania od 08.10.1985 do 10.10.1985 i areszt tymczasowy od 03.02.1986 do 30.05.1986. Zasądzono też od niego 3000 zł, tytułem częściowej opłaty kosztów postępowania. Kolejne zażalenia adwokata W. Władyki, składane w związku z utrzymaniem przez Sąd Rejonowy środka zapobiegawczego w postaci aresztu tymczasowego, były odrzucane zarówno przez ten Sąd, jak i Sąd Wojewódzki w Zamościu. Dopiero 01.07.1986 SR w Zamościu uchylił Waldemarowi Władydze areszt i zastąpił go dozorem MO z obowiązkiem meldowania się raz na dwa tygodnie w RUSW Zamość. W dniu 05.09.1986, zgodnie z wnioskiem Prokuratora Wojewódzkiego w Zamościu, Sąd Rejonowy w Zamościu postanowił umorzyć postępowanie karne wobec W. Władyki w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.07.1986 o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw. Orzekł równocześnie „przepadek dowodów rzeczowych ujawnionych u oskarżonego”. Postanowieniem z dnia 29.06.1989 Sąd ten zastosował wobec Waldemara Władyki abolicję na podstawie ustawy z dnia 29.05.1989 o przebaczeniu i puszczeniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń. Do akt dołączono wyrok Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 17.06.1993 (sygn. akt II KRN 84/93), który uniewinnił Waldemara Władygę oraz pozostałych skazanych przez Sąd Rejonowy w Zamościu w dniu 30.05.1986 od zarzucanych im wówczas czynów.

Akta o sygn. IPN Lu 232/11 t. 1-9 (II K 406/86).

„Karty ewidencyjne” osób zatrzymanych i aresztowanych w latach 1985-1986 z terenu województwa zamojskiego. W materiałach znajdują się dwie „Karty ewidencyjne” dotyczące Waldemara Władyki, w związku z czynnościami prowadzonymi wobec niego w ramach postępowania przygotowawczego nr RSD 19/85. Wpisy na pierwszej karcie odnoszą się do jego zatrzymania, dokonanego przez funkcjonariusza Wydziału V WUSW Zamość w dniu 08.10.1985, w związku z „kolportażem ulotek”. Zwolniono go z aresztu 10.10.1986. Druga karta ewidencyjna informuje o zatrzymaniu W. Władyki przez funkcjonariusza Wydziału Śledczego WUSW Zamość dnia 03.02.1986, jako tymczasowo aresztowanego we wspomnianym postępowaniu. W punkcie pn. „Powód zatrzymania” wpisano tu „kolportaż nielegalnej literatury i ulotek”.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/172 (265/172).

Akta Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Chemik” nr rej. 12343, prowadzonego w okresie 15.11.1986 - 22.02.1989, w celu „operacyjnej kontroli” Waldemara Władygi po jego „zwolnieniu z odbywania kary pozbawienia wolności za działalność w nielegalnych strukturach NSZZ >Solidarność<” (meldunek Nr 39/89 o zakończeniu kwestionariusza ewidencyjnego z 22.02.1989). Kwestionariusz został założony przez Wydział V WUSW Zamość, a w 1988 roku przekazano go Wydziałowi III. Do materiałów włączono też kopie dwóch meldunków operacyjnych Wydziału V WUSW Zamość, dotyczących Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Obserwator” (nr rej 9467), której „figurantem” był wcześniej W. Władyga. Podano w nich m.in., że SOS „Obserwator” wszczęto 17.06.1984 (taka data w dok.) „na fakt prowadzenia – zgodnie z wytycznymi podziemia – obserwacji lokali wyborczych w Zamościu w trakcie wyborów do Rad Narodowych”, co wykonywał Waldemar Władyga. Informowano też o przejęciu tej sprawy (przez Wydział V) z Wydziału III WUSW Zamość w dniu 25.02.1986. Z treści meldunków wynika ponadto, że „materiały operacyjne i procesowe, świadczące o nielegalnej działalności fig.[uranta] Waldemara Władygi” pozyskano także w toku realizacji przez Wydział III Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Dostawca” (brak innych danych), dotyczącej Zakładów Aparatury Mikrofalowej PAN „Wilmer” Oddział w Zamościu, gdzie W. Władyga był wtedy zatrudniony jako chemik. Skutkowało to jego tymczasowym aresztowaniem w dniu 03.02.1986. W meldunkach streszczono też ustalenia SB, wskazujące, że W. Władyga „podejmuje negatywne działania w ramach podziemnej struktury >Solidarności<”. W aktach KE „Chemik” znajdują się również dwie notatki służbowe funkcjonariusza Wydziału V WUSW Zamość z „rozmów ujawnieniowych”, przeprowadzonych z Waldemarem Władygą 11.09.1986 i 23.12.1986 oraz meldunki Naczelnika Wydziału V w tej sprawie – odpowiednio z 12.09.1986 i 23.12.1986. Podczas wspomnianych „rozmów” funkcjonariusz SB usiłował nakłonić W. Władygę do „skorzystania z przepisów ustawy” z dnia 17.07.1986, „na zasadzie ujawnienia dotychczasowej działalności”. Waldemar Władyga twierdził jednak, że nie prowadził „żadnej niezgodnej z prawem działalności”, a (nieprawomocny) wyrok uważa za „niesprawiedliwy”, w związku z czym „nie ma nic do ujawnienia i nie będzie składał żadnych deklaracji czy obietnic dot. przestrzegania prawa”. W tym stanie rzeczy funkcjonariusz opracowujący notatkę z 23.12.1986 podsumował swoje działania: „Rozmowa nie odniosła pożądanego rezultatu. W. Władyga jest nadal zdecydowanym przeciwnikiem ustroju socjalistycznego i w sprzyjających okolicznościach może ponownie podjąć nielegalną działalność”. Według „Analizy materiałów operacyjnych zawartych w KE krypt. >Chemik< nr ewid. 12343” z dnia 22.02.1989, do „kontroli” Waldemara Władygi wykorzystano Tajnego Współpracownika oraz Kontakt Operacyjny. Jak podano w meldunku Nr 39/89 z 22.02.1989, w dniu 10.02.1989 W. Władyga, wraz z pięcioma innymi osobami, „założył w ZAM PAN >Wilmer< w Zamościu Komisję Zakładową NSZZ >Solidarność< i został jej przewodniczącym. Na fakt ten założono sprawę operacyjnego rozpracowania krypt. >Inicjatorzy<, nr ew. 14671”, w ramach której zamierzano prowadzić „dalszą kontrolę figuranta”. W dniu 01.03.1989 materiały KE „Chemik” złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 2094/II.

Akta o sygn. IPN Lu 077/621 (2094/II), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Inicjatorzy” (nr rej. 14671), prowadzonej przez Wydział III WUSW Zamość w okresie 20.02.1989 - 03.08.1989, w związku powołaniem w dniu 10.02.1989 przez sześciu pracowników Zakładów Aparatury Mikrofalowej PAN „Wilmer” w Zamościu, w tym W. Władygę, Komisji Zakładowej (w części dokumentów jako Komitet Zakładowy) NSZZ „Solidarność” w tym przedsiębiorstwie. Waldemar Władyga został przewodniczącym tej struktury. W dniu 02.03.1989 zarejestrowano go pod nr rej. 14759, jako „figuranta” SOR „Inicjatorzy”. Według ustaleń Służby Bezpieczeństwa był on też członkiem Międzyzakładowego Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego NSZZ „Solidarność” w Zamościu, a także działaczem Komitetu Obywatelskiego, z ramienia którego, podczas wyborów 04.06.1989, pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr 20 w Zamościu. Do „punktu informacyjnego” w jego mieszkaniu miały też spływać „drogą telefoniczną informacje odnośnie frekwencji i wyników głosowania do Sejmu i Senatu” („Kwestionariusz osoby rozpracowywanej – sprawdzanej”). Wydział III WUSW Zamość zakończył prowadzenie SOR „Inicjatorzy” dnia 03.08.1989, w związku z poleceniem Departamentu III MSW, aby zamknąć sprawy dotyczące „legalnie działających struktur” NSZZ „Solidarność” (wniosek o zakończenie z 03.08.1989). W dniu 02.09.1989 materiały sprawy złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 2233/II.

Akta o sygn. IPN Lu 077/713 (2233/II), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Demokracja” (nr rej. 14884), prowadzonej w okresie 10.05.1989 - 04.09.1989 przez Wydział III WUSW Zamość, w celu „kompleksowej ochrony operacyjnej”, realizowanej przez Służbę Bezpieczeństwa w trakcie kampanii wyborczej oraz podczas wyborów „do Sejmu i Senatu PRL na terenie woj. zamojskiego” w 1989 roku. Do materiałów tych włączono m.in. dokumenty dotyczące powołania w dniu 05.04.1989 Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” przy Lechu Wałęsie w Zamościu, w którego strukturach znalazł się również Waldemar Władyga. W komunikacie z 05.04.1989, zawierającym „Wyciąg z protokołu” zebrania założycielskiego WKO w Zamościu, podano skład Komitetu, który tworzyli m.in. „przedstawiciele Międzyzakładowego Komitetu Organizacyjnego w Zamościu”, w tym W. Władyga. Znajduje się tu także sprawdzenie dotyczące Waldemara Władygi jako „kandydata do komisji wyb.[orczej]”, skierowane przez Wydział III do komórek ewidencyjnych WUSW Zamość dnia 04.05.1989. Akta SO „Demokracja” zarchiwizowano pod sygn. 66/IV.

Akta o sygn. IPN Lu 0122/30 t. 1 (66/IV).

Materiały Wydziału Śledczego WUSW Zamość z lat 1988-1989 pn. „Dokumenty spraw załatwionych ostatecznie”. Znajduje się tu pismo Naczelnika Wydziału Śledczego WUSW Zamość do Naczelnika Wydziału Inspekcji Biura Śledczego MSW z dnia 15.11.1989, powiadamiające o postanowieniach sądów z terenu województwa zamojskiego, dotyczących zastosowania ustawy z dnia 29.05.1989 o przebaczeniu i puszczeniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń, w sprawach prowadzonych przez Wydział Śledczy. Zawarto w nim informację o zastosowaniu abolicji wobec osób objętych postępowaniem przygotowawczym RSD 18/85 (nr rep. Prokuratury Rejonowej w Zamościu Ds 2306/85, sygn. akt Sądu Rejonowego w Zamościu II K 406/86), wśród których wymieniono Waldemara Władygę. Odręcznie dopisano dane dotyczące zastosowania abolicji w tej sprawie: „29.06.1989 – SR w Zamościu”.

Akta o sygn. IPN Lu 0253/14 (240/14).